

მშრომობი

პარიზი

იანვარი 1933 წელი
№ 60

ქართველ პატრიოტთა ორგანო

Journal de l'Organisation des Patriotes Géorgiens «THETHRI GUIORGUI»

Rédaction: THETHRI GUIORGUI, 63 bis, Rue de Billancourt, BOULOGNE - Seine

რედაქტორი მ. წერეთელი.

Le Directeur: M. TSERETHELI

Paris

Janvier 1933

№ 60

საქართველო უწინარეს ყოვლისა

ძვირფასო ძმებო, თერთმეტწევრებო! ეს ახალი წელიც უცხოეთში გვითენდება. ოდესღაც, წმიდა შობას და ბრწყინვალე ახალწელიწადს საკუთარ ოჯახში, წინაპართა კერასთან და საყვარელ არსებებთან შორის ვეგებებოდით ხოლმე.

რუსებმა დაკვივრეს კერა, აკვივოკეს, შეგვიგინეს და დავგვირღვეს ოჯახი. მახლობელი გვიწამეს და ამოგვიპოვეს! მაგრამ თუ რომელიმე თქვენგანს გულში გაუფლის ხოლმე, რომ სახლ-კარ დაკარგულს, დევნილს და დამწყურულს ამ ქვეყნად აღარა გააჩნია რა ძალიან შეცდებდა. ასეთი გრძობა სულიერი სისუსტეა, რაც თ.-გიორგელს არ შეუძენს.

მართალია, ჩვეუ, ველამ, შირადი მდგომარეობა და ოჯახი დაკარგეთ, მაგრამ ქართველებს გვაქვს საერთო, დიდი და გარდუვალი ოჯახი; გმირთა სამყარო, ჩვენი სამშობლო, დაუნგრეველი ოჯახია! გვამდებთ ეს. ძმებო, და იყავით მტკიცედ! გასოვდეთ სააკაძის მიერ წარმოთქმული: «რამდენადაც ჩვენი უბედურება მეწვევა ხოლმე და მეტი დაბრკოლებები მეღმებთან წინ, იმდენად მეტად ვმაგრდებით», ესაა ბრძოლის მთავარი პრინციპი და გამარჯვების საშუალება. ყოველმა თ.-გიორგელმა გულის ფიტარზე დაიწერეთ დიდი გიორგის ეს მედგარი სიტყვები და მით გაიმარჯვებთ!

ქართველთა საერთო ეროვნული ოჯახი ჩვენ სახელოვან წინაპრებს საუკუნეთა განმავლობაში უშენებიათ და მის დასაცავად ოკეანე სისხლი დაუღვრიათ. მათ თავისი ღვაწლითა სასტიკი ბრძოლით და გენით, უშეგვირგვინ წაღობაში, შექმნეს ქართველთა სულიერი კერა. შემოსეულ მრისხანე მტერს, ჩვენი ქვეყანა ხშირად ცეცხლსა და მახვილისათვის მიუტია და ნივთიერ-ფიზიკურად აუღონებია. მაგრამ მამა-პაპათა მიერ გამოშველილი საქართველოს მტკიცე სული არა ჰქრებოდა და ენთო მარადი ბრწყინვალეობით. ეს უკვდავი სული ქართლოსის ძეთა ხელოვნად ააგებდა ხოლმე დანგრეულ ქალაქებს, უბადლო ტაძრებს, მეფეთა პალატებს და სასახლეებს! ამაყი და შეუპოვარი ციხე-კოშკები სამშობლო მიწა-წყალის დასაცავად კვლავ ათასობით აღიმართებოდნენ ხოლმე. აი, ეს უკვდავი სული საქართველოსი არის ჩვენი უზენაესი და დაუნგრეველი ოჯახი. ოჯახი, რომელიც შემოგვიკრებს ეროვნული შეგნების, გრძობის და იღვის გარშემო. ყოველი ჩვენგანის სული ერთი პატარა ნაწილია საქართველოს ამ დიდი და ურყევი სულისა, სანამ ურყევედ და შეუდრეკლად ვატარებთ სამშობლოს მტკიცე სულს, სანამ საერთო ოჯახი გვაქვს და მისი ღირსეული შვილები ვართ. ხოლო ვინც დაეცემა სულით, ის-სუტებს, სასოწარკვეთილებას მიეცემა, და მასხადამე, ბრძოლას მიატოვებს, იგი უღალატებს საქართველოს სულს, თვითონვე გაუდგება და დაჰკარგავს უწინაგანს ოჯახს! აი, სწორედ მას ამ ქვეყნად აღარასდროს აღარ დარჩება არა, დღეს დავწლის და ბრძოლის დღეა და რა; დრო ვალაღისა და ვაგლახისა! შევიშროთ თვალბუნებ ცრემლი, ძმებო, გული გავისალკვდევით და მტკიცედ დავრჩეთ ჩვენს სადარაჯოზე! მუხთალმა ბედმა თუნდაც რომ ყოველივეს წაგლეჯა შესძლოს, ერთ რამეს მაინც ვერ წაგვართმევს: შურის მიგების გრძობას! სამშობლოს შეგინებული ნამუსი და წამებულ ქართველთა აჩრდილი შურის ძიებას მიათხოვენ!

თ.-გიორგელს შეგიძლიან იამაყეთ მით, რომ თქვენ პირველმა წამოაყენეთ წმინდა ეროვნული იდეა. თ.-გიორგის გაჩენამდე ქართველ პოლიტიკური პარტიები ჩვენი ხალხის პოლიტიკურ მოძრაობას რუსეთის იმპერიაში არსებული პარტიების შორის ბრძოლის ხასიათს აძლევდნენ. თვით დამოუკიდებლობის დროსაც კი საქართველოს თავდაცვის პოლიტიკას მენშევიკ-ბოლშევიკთა შორის არსებული დავის საკითხის სახე მისცეს. ეს კი ნიშნავს ეროვნული იდეის დამცირებას, ეროვნული ბრძოლის დაკნინებას.

ხოლო თქვენ პირველმა ვააყვით ფსიქოლოგიური მიჯნა რუსეთსა და საქართველოს შორის; თქვენ პირველმა მიუთითეთ ქართველობას ეროვნული ბრძოლის ჩამდვილ პოზიციებზე. თქვენ პირველმა წამოაყენეთ და განმარტეთ ნაციონალიზმი მთელი მისი დიდი შინაარსით. და მიუხედავად უძნელესი პირობებისა, სიმტკიცით იცავთ ამ იდეასა.

მართალია, ბევრ თ.-გიორგელს და მათ ბელადებს აქტიურ ბრძოლაში მონაწილეობა მიუღიათ და საჭურველით ხელში დაუტყვევებლად თავისუფლებს, მაგრამ თ. გიორგი, როგორც ორგანიზატორი, ჯერ სამხედრო ბრძოლის ველზედ არ

გამოსულა, ჯერ ქარქაშითგან ხმალი აო ამოუღია. ამისი დროც მოვა! ვიცი, რომ მოუთმენელად მოვლით იმ ჟამს ოდეს ბრძოლის ბუკი თ.-გიორგის დროშის ქვეშ მოვიხმობთ. ვიცი, რომ მედგრად და გულ-და-გულ ეკვეთებით მოსისხლე მტერსა!

მე მინდა ახალი წლის მოლოცვასთან ერთად გავგზიაროთ ჩემი ურყევი რწმენა მომავლისადმი. მინდა აგრეთვე დავარწმუნოთ, რომ მსოფლიოში თ.-გიორგის იდეა, ე.ი. ინტეგრალური ნაციონალიზმი იმარჯვებს. იგი ძლევს-მოსილი გზას იკაფავს თავისი დიდი მიზნისაკენ და ახალ ცივილიზაციას მკვიდრ საძირკველს უყრის; თავისი ძლიერი ხელით ცხოვრების ახალ ხანას სუქდავს. იცოდეთ, რომ ინტეგრალურ ნაციონალიზმის მსოფლიო გამარჯვებაში თ.-გიორგისაც ეღებება პატარა წილი; რომ იგიც იტყვის თავის სიტყვას.

მინდა დავარწმუნოთ, რომ საქართველოს თავისუფლებით-სათვის სამხედრო ბრძოლის საათიც დაჰკარავს. მაშ იყავით მხნედ! იყავით მზად სულიერად ამ სანატრელი და ბედნიერი დღისათვის.

მუდამ გახსოვდეთ შემდეგი. რამდენადაც სასახლოა საქართველოს ისტორია და განუხსალვრელი წინაპართა მიერ გაღებული მსხვერპლი, იმდენად წმინდა და დიდია ჩვენი მოვალეობა სამშობლოსადმი. ვახსოვდეთ, რომ თუმცა ბედმა ყოველ თქვენგანს მწარე ხედვრი გარგუნათ, სანაგებროდ უმაღლესი ჯილდოთი დაგაჯილდოვათ, მით რომ ჩავაბარათ სასამაყო მოვალეობა: **ბრძოლა საზოგადოებაში!**

გილოცავთ ახალ წელს! მე არ ვიცი რას მოგვიტანს იგი... არც ვკითხულობ ამას, რათგან თ.-გიორგის საქართველოს თავისი საკუთარი ხელით უნდა გამოუშვდნენ წლებისა და საუკუნეების შინაარსი ყოველმა თქვენგანმა მტკიცედ უნდა იზოდეს, რომ ესაა ჩვენი ბრძოლის პრინციპი და მიზანი.

თეთრი გიორგის მთავარი მდივანი ლეო კერესელიძე.

ინტეგრალური ნაციონალიზმი

მისნადა მაქვს რამდენიმე წერილში გავარჩიო ინტეგრალური ნაციონალიზმის მთავარი დებულებანი: 1) ინტეგრალური ნაციონალიზმის საერთო ხასიათი, 2) რეალური წარმომადგენლობა, 3) კორპორატიული სისტემა, 4) ეროვნული ეკონომიკა, 5) ეროვნული სახელმწიფოს ზნეობრივი და სოციალური ფუძენი: ა) ეროვნული დისციპლინა, ბ) სარწმუნოება, გ) ოჯახი, დ) ეროვნული ტრადიციები, ე) პატრიოტიზმი.

ამ პირველი წერილის საგანს ინტეგრალური ნაციონალიზმის ხასიათი შეადგენს.

თანამედროვე ხანა ძირითად გარდატეხას განიცდის. ასეთი გარდატეხანი ბუნებრივია და პერიოდულად ხდება ხოლმე.

ინტეგრალური ნაციონალიზმი წარმოშობის პროცესშია. პირადად ჩემთვის, უკვე მსოფლიო ომის სტიქიონში, ნათელ იქმნა, რომ პრინციპებს, რომელზედაც საზოგადოება იყო დამყარებული და ფორმებს მისი ორგანიზაციისა უკვე დრო მოეპოვება და ირღვეოდნენ; რომ ცხოვრების ნაკადული ძველ კალამოტში ვეღარ ეტეოდა და ახალი გზებით აპირებდა წასვლასა. ეს ახრი მე გამოვსთქვი ერთ ჩემ თხზულებაში, რომელიც დაესწერე 1916 წელსა. ფრონტზედ, თვით ომის ქარ-ცეცხლში და რომლის წინასიტყვაობაში, სხვათა შორის, შემდეგს ვამბობ: „ეს საშინელი ომი განა ნათლად არ გვიჩვენებს, რომ ცხოვრებას აღარ შეუძლია განაგრძოს არსებობა წარსულ პოლიტიკურ და სოციალურ ფეძეებზედ?“ 1)

თუ ამ 16 წლის წინეთ ეს ახრი ბევრისათვის სადავო იყო დღეს იგი ყოველივე იჭვს გარეშეა. ახლა ყოველი დაკვირვებულნი ადამიანისათვის ნათელია, რომ დემოკრატიის მიერ შექმნილი პრინციპები, რომელზედაც მთელი ევროპა იყო დამყარებული ირღვევიან და მათ ნანგრევებზედ შეჭიდებულნი ორი ძალა: მარქსიზმი (ე.ი. მენშევიზმ-ბოლშევიზმი) და ინტეგრალური ნაციონალიზმი. ბედი კულტურისათვის კაცობრიობისა ამ ტიდილის შედევრებად დამოკიდებულია.

ინტეგრალური ნაციონალიზმი წარმოშობილია ეროვნულ სად და რჩეულ ელემენტთა მიერ. რომელიც ყოველთვის ერის სიცოცხლის ძალას შეადგენენ და მის განსაცდელის ჟამს სიმტკიცით წამოიჭრებიან ხოლმე. ამნაირად ინტეგრალური ნაციონალიზმი ერის თავდაცვის ინსტინქტის გამოშვლავდება.

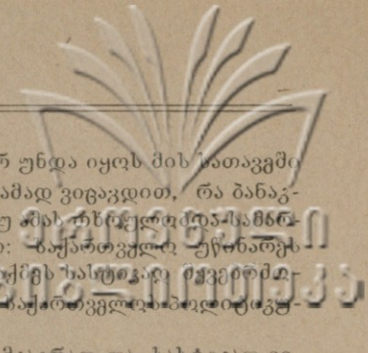
1) იხ. «La Géorgie et la Domination Russe» par Léo Kérésséldzé privat docent (გვ. 4. წინასიტყვაობა).

ეს წიგნი გამოცემულია შვეიცარიაში 1917 წელს და იბრუნება პარიზის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში.

მარქსიზმი თანამედროვე ცივილიზაციის განადგურებას ლამობს. იგი მხოლოდ დამანგრეველი ფაქტორია და აღმშენებლობით თვისებას საცხებიტ მოკლებულია. ხოლო ყოველი ცივილიზაცია მარტოოდენ ერების ხანგრძლივი დედალს და გენიის შედგენა ხოლმე. მისი დანგრევა კულტურისა და ერებს დიდი ხნით ბარბაროსობას დაუბრუნებს. ამიტომაც დღეს, ერების წიაღითგან აღიმართენ ძალები, რომელნიც იბრძვიან ეროვნული არსებობისათვის და თან ცივილიზაციის გადსარჩენად. ვინაითგან ერთი მეორეზედა დამოკიდებული. ამ ძალებმა შექმნეს მეცნიერული ნაციონალიზმი, რომელსაც ინტეგრალური ნაციონალიზმი ეწოდება და იგი უზარმაზარ ეროვნულ მოძრაობად გაშალეს. მოძრაობად, რომელიც მთელ მსოფლიოს მოედო.

ინტეგრალური ნაციონალიზმი აღმშენებელი ფაქტორია, ვინაითგან იგი ერის სიცოცხლის ძალის განხორციელებაა. ხოლო ერის სიცოცხლე მოქმედებაში გამოიხატება და უმთავრესად აღმშენებლობით მოქმედებაში.

ნაციონალიზმი, პატრიოტიზმი, ეროვნული შეგნების და გრძობის სახით, დასაბამითგანვე არსებობდა. იგი მეტადრე მე-19-ე ს. გაღვივდა და რამდენიმე ერმა დამოუკიდებლობისათვის დიდის ენერგიით იბრძოლა. მაგრამ დღემდე ნაციონალიზმი მხოლოდ გრძობის ფარგლებში ვითარდებოდა. მისი მატარებელი უმთავრესად საზოგადოების მაღალი ფენები იყვნენ და ხალხურ მოძრაობად მხოლოდ იმ წუთებში იქცეოდა ხოლმე, როდესაც ური გარეშე მტერს უპირდაპირდებოდა ან თავისუფლებისათვის საბრძოლველად გამოდიოდა. ხოლო იგი არ წარმოადგენდა მთლიან და ჩამოყალიბებულ ეროვნულ დოქტრინას. დოქტრინას, რომლის ორბიტო ფართეა და ეხება ერის შინაგანი ცხოვრების ყოველ მხარეს. მაგალითად, საქართველოში ნაციონალიზმი დღემდე განყენებულ შემეცნებად დარჩა. ამიტომაც იგი ინტელექტუალური წრეს ვერ გასცილდა. ხალხის მასებში ვერ გავიდა. მესამოცე წლების ბუმბუკანებმა დიდი ეროვნული სტატიკა გვიანდარმეს. სტატიკა, რომელზედაც დღეს შესაძლებელი ხდება ინტეგრალური ნაციონალიზმის დამყარება. მაგრამ მთლიანი ეროვნული დოქტრინა ვერ შექმნეს. მათ ეს გარემოება არ საყვედურებოდა, რათგან მათ დროს ასეთი დოქტრინა არც სხვაგან არსებობდა. ამიტომაც იმ სოციალურ და ეკონომიურ პრობლემებს, რომელიც იმ დროს ქართველი ხალხის წინაშე საჭირო-ბოროტო საკითხებად იდგენ, მესამოცე წლების პატრიოტები ნაციონალისტურ სასოებით ვერ მიუდგენ. ყველა ეს საკითხები, რომელიც ბუნებრივად ეროვნული იყვენ, მათ ერთ ეროვნულ კალამოტში ვერ მოაქციეს. პირიქით იგინი ამ საკითხებს კაცობრიობის თვალსაზრისით მიუდგენ. ე.ი. რეალური და კონკრეტული ფიქტიურით და განყენებულთ გაზომეს. ხოლო თავის დამყარდობელ წერტილებად ბლანკი, პრუდონი და რუსეთის გადარეული სოციალისტები აირჩიეს. მართლაც ნამდვილი პარადოქსი იყო ერთსა და იმავე ადამიანში მესამოცე წლიანების დიდი პატრიოტული გრძობის მოთავსება სოციალისტურ და „ნაროდოვოლკურ“ მსოფლო-მხედველობასთან ერთად. ამ გარემოებამ მესამოცეწიანებში შინაგანი ორჭოფობა და მათ მოქმედებაში ულოდკობა წარმოშვა. ეს იყო მათი სულიერი დროა. დრამა, რომელშიც ვახვია უკვე მე-40 წლებითგან რუსეთის განებრივმა გავლენამ ქართველი მოაზროვნე ადამიანი იმ ფაქტით, რომ მასში შეიტანა დუალიზმი. და ეს დუალიზმი რამდენ ქართველ მოაზროვნე ადამიანში დღესაც საშინელ კვალადაა დაჩენული! მართლაც ნამდვილი დრამაა, როდესაც ადამიანს სული ქართული აქვს და გონება კი რუსეთის მიერ ხელშეწყობული! ეს გახლდათ აგრეთვე დრამა ქართველი ერისა. მესამოცე წლიანების ამ დუალიზმით აიხსნება ის მოვლენა, რომ მათი პატრიოტიზმი (პოლიტიკის დარგში) განყენებულ იდგად დარჩა და მომქმედ პოლიტიკად არ გაიშალა. მათმა უზენაესმა გენიამ შექმნა დიდი ეროვნული ღირებულებანი, მაგრამ მათმა პოლიტიკურმა აზროვნებამ კი ეროვნული გზა ვერ გაიკვლია. ამას მოჰყვა მეტად საეგალარო შედეგი: პოლიტიკურ ასპარეზზედ ბუთით და მოედანი მარქსისტებს დარჩათ. ეს უკანასკნელნი, სამოქმედო, მთლიანი გრძობით და მთლიანი დოქტრინით გამოვიდნენ: გრძობითაც და მრწამსითაც ანტიპატრიოტები იყვენ. ამიტომაც თუმცა ყალბი იყო მათი აზროვნება და მანვე მათი მოქმედება, ხალხი მაინც მათ ვაჰყვა. ეს არავის არ უნდა გაუკვირდეს. ისტორიაში მრავალი მაგალითებია, როდესაც საზოგადოება ბოროტ მომქმედთ და ავანაჰებს ვაჰყვება ხოლმე. განა საშუალო საუკუნეებში ქრის-

ტიანულ მაღალ კულტურის წარმომადგენელ, კათოლიკურ ეკლესიას მილიონებით არ გადაუდგენ ვეროპიენლი და „კუდიან ბებრებს“, ცრუ-მორწმუნით არ მიუდგენ, რამაც ინკვიზიტორული სასამართლო აუცილებელყო?

ვერც ერთვულ-დემოკრატებმა სთქვეს ამ მხრივ ახალი სიტყვა. მათი პატრიოტიზმიც განყენებული დარჩა. ინტელიგენციის წრეებს ვერ გასცილდა. ხალხის მასებში ვერ შევიდა. მთელი მათი შემოქმედება მხოლოდ სოციალ-დემოკრატების ოპოზიციის და პარლამენტალურ არჩევნების ბრძოლაში გამოიხატა. ხოლო მათ სულ მცირე ერთი ეროვნული არჩევნებაც კი ვერ შექმნეს.

ამ უკანასკნელი თორმეტი წლის განმავლობაში ქართველმა პატრიოტიზმმა პრაქტიკული გამოქვეყნება მიიღო: ხალხი, იარაღით ხელში, დამოუკიდებლობისათვის იბრძვის. მაგრამ განაპატრიოტიზმი ესრედ შესწავლულ ფაქტორად უნდა დარჩეს, რომ მხოლოდ დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლით განისაზღვრებოდეს? არა, პატრიოტიზმი, ეროვნულმა იდეამ განიცადა დიდ ევოლუციას: მან მიახწია ინტერგალურ ნაციონალიზმს.

თანამედროვე ხანამ უკიდურესი სიმწვავეით დასვა ყოველ დამოუკიდებელ თუ დამოკიდებულ, ერისათვის არა მხოლოდ გარეშე საკითხები, არამედ მთელი შინაგანი ეროვნული პრობლემა. მეტადრე დიდი ომის შემდეგ გამოირკვა, რომ ყოველ ერს შინაგანი ჭიკაძეობა, რომ ეროვნულ სხეულს მომავალი ნებისმიერი შეშარბა და ამ სენითგან განკურნება შინაგანი ცხოვრების გადახალისებას საჭიროებდა.

ერის ცხოვრება მხოლოდ გარეშე საკითხებით არ ამოიწურება. განა საქართველო რუსებთან ერთად მენშევიკებმაც არ ანგრის? და მენშევიკები ხომ შინაგანი მოვლენა იყო? და განა მენშევიკებმა იმიტომ არ მოიკიდეს ფეხი საქართველოში, რომ ქართული ეროვნული შინაგანი პრობლემები ჩვენმა პატრიოტებმა ეროვნულად ვერ გადასწვითეს? „სადაც ანგელოზები არ არიან იქ ქაჯები ბატონობენ“, ბრძანა ერთმა არაბმა ფილოსოფოსმა, და ეს სწორე არაა. მსოფლიო ომის წყალობით მოპოებული დამოუკიდებლობა განა მენშევიკების წყალობით არ დეკარავთ?

მომავალ თავისუფალ საქართველოში ჩვენს წინაშე, უწინდელზე მეტი სიმწვავეით, წამოიჭრებიან შინაგანი საკითხები. მენშევიკებს შუათა აქვსთ ასი წლის წინეთ შექმნილი მარქსის თეორია და, რასაკვირველია, შეეცდებიან. ჩვენი შინაგანი ეროვნული პრობლემების ხელახლად მარქსისტულად გადაწყვეტას. ნუ თუ ქართველი პატრიოტები კიდევ ერთხელ მოუშინადებლად, უთვარიოდ უნდა შეხედონ მენშევიკურ საშინაოებებს? მესამეციანიერმა მარქსისტებს დაუთმეს ბურთი და მთლიანი, რათგან ეროვნული დოქტრინა არ გააჩნდათ, და ის მინიშნები, რომ შექმნა მანქანა შეიძლება მათ ვერ შექმნეს, რათგან თვითნაც სოციალისტური იდეებით იყვენ მოწამულნი; ეროვნულ-დემოკრატები დამარცხდნენ სასტიკად მენშევიკების მიერ, რათგან ვერც იგინი დადგნენ წმინდა ეროვნულ ნიდაგზედ. მარქსისტებს დაუპირდაპირეს ის, რაც მარქსისტის ნამდვილი ნიდაგია ნამდვილი დასაყრდენი წერტილი: დემოკრატიზმი.

ნუ თუ ყველა ამ გაკეთილებების შემდეგ კიდევ ერთხელ თეორეტიულად განიარაღებულნი უნდა შევხედოთ საქართველოს შინაგან მტერს: ქართველ მენშევიკებს? ერთი რაიმე უნდა შეიგნონ ქართველმა პოლიტიკოსებმა: პოლიტიკურ ბრძოლაში უპირველესად ყოვლისა საჭიროა გარკვეული და მკაფიო თეორიის შექმნა. ბრძოლის ხელმძღვანელებმა უნდა იცოდნენ რა გზით უნდა წავიდნენ და რა გზით გაიყლიონ ხალხი. გამარჯვება პოლიტიკურ ასპარეზზედ რჩება მკაფიო თეორიის და ხასიათის სიმტკიცეს.

ნუ თუ დღეს, როდესაც კულტურისანი ევროპის რჩეულმა ნაწილმა შექმნა ინტერგალური ნაციონალიზმი ჩვენ არ უნდა ვისარგებლოთ ამით და ქართული ხალხს ეს დიდებული სხივი ახალი ცივილიზაციისა არ მივაწოდოთ? ნუ თუ უნდა დაგჩრტოთ იმ მველ დემოკრატიულ პოზიციებზედ, რომელიც ყველგან მარტოებანი და ინგრევიან?

დღეს სიტყვა ნაციონალიზმს სხვა შინაარსი აქვს. იგი უწინდელ ტერმინს აღარ უდრის. დღეს იგი განყენებული შემეცნება აღარ არის. არამედ ყველა ეროვნულ პრობლემებს შეიცავს. დღევანდელ ნაციონალიზმს მეცნიერულადა აქვს დამუშავებული შემეცნება სახელმწიფოზედ: ეპონომიურ სისტემაზედ, სოციალურ კლასთა ურთი-ერთობაზედ, ზნეობაზედ; სარწმუნოებაზედ და სხვა. ერთი სიტყვით იგი პრაქტიკულად ეხება ერის ცხოვრების ყოველ მხარეს და დამყარებულია ეროვნულ ყველა რეალურ ინტერესებზედ. ამიტომაც ყწოდება ინტერგალური ნაციონალიზმი.

ინტერგალური ნაციონალიზმის მთავარი დამახასიათებელი მხარე ისაა, რომ იგი იმდენად მოქნილია, რომ ეგუება ყოველი ერის განსაპთურებულ პირობებს. ერთ ერში შესაძლებელია მან მონარქია აღიაროს, მეორეში რესპუბლიკა; ერთგან დემოკრატიზაცია განახორციელოს, მეორეგან ცენტრალისტური სისტემა. მიხედვით ერის ინტერესებისა და ეთნოგრაფიული პირობებისა. ერი ცოცხალი სოციალური ორგანიზმია და როგორც ასეთი ევოლუციის კანონებს განიცდის. იგი მოძრავია, ვით ცხოვრების მდინარე, ვინაიდან თვითონა ჰქმნის ცხოვრებას და ცივილიზაციას.

ინტერგალური ნაციონალიზმის ასეთი მოქნილობა მის ბუნებას და შინაარსს სრულიადაც არ არღვევს. ხოლო მისი მთავარი შინაარსი შემდეგია: ეროვნული მთლიანობის პრინციპი; პრინციპი ეროვნული სახელმწიფოსი, რომელიც ერის ევანჯელა და განსაზიერება; პიროვნულ და კლასობრივ ინტერესებზედ მაღლა ეროვნულ ინტერესების დაყენება და სხვა.

როგორც ჩვენი ქვეყნისა, აგრეთვე მთელი მსოფლიო ვითარებაში ხდება უღრმესი ცვლილებანი. იბადება ახალი ცივილიზაცია, რომლის ფორმები და პოლიტიკურ-ეკონომიური

ორგანიზაცია სავსებით განსხვავდება დღემდე არსებულისაგან. იქედნა ახალი ტიპი საზოგადოებისა. დგება ხანა ინტერგალური ნაციონალიზმისა. მაგრამ შემდეგი უნდა აღინიშნოს ხანგასმით: ახალი ცივილიზაციის წარმოშობა სრულიადაც არ გულისხმობს ძველის განადგურებას. პირიქით: იგი იყენებს ძველის მონაპოვარ იმ ღირებულებებს, რომელიც ცხოვრებისათვის გამოსადეგი და სასარგებლოა.

ცივილიზაცია, საზოგადოება, ე. ი. ერი 1) დამყარებულია მთელი რიგ-გარდუვალ ფაქტორებზედ. მათი დანგრევა ცივილიზაციის დანგრევას უდრის. ამ ფაქტორებს ინტერგალური ნაციონალიზმი არამცთუ არ ანგრევს, არამედ აძლიერებს და თვითონვე ემყარება მათზედ. მაგრამ არსებობენ ცხოვრების ორგანიზაციის პრინციპები და ფორმები, რომელიც დროებითი არიან და რომელთა პერიოდული გამოცემა და გადახალისება საჭიროა და აუცილებელია. თანამედროვე პრინციპები და ფორმები ცხოვრების ორგანიზაციისა დაძველდნენ და საზოგადოების მათე მოვლენად გადაიქცენ. ინტერგალური ნაციონალიზმი მხოლოდ და მხოლოდ ამ უკანასკნელ ანგრევს და ნაცვლად ჰქმნის ერის ორგანიზაციის ახალ სისტემას, უფრო მოქნილს, უფრო სამართლიანს და ცხოვრების ახალ პირობებთან უკეთესად შეგუებულს.

ჩვენ არამცთუ ღრმად გვწამს, არამედ უდავოდ მიგვაჩნია, რომ დღევანდელი მსოფლიო ბრძოლითგან ინტერგალური ნაციონალიზმი გამარჯვებული გამოვა.

ლევ კერესელიძე.

მ ი მ მ ს ი ლ ვ ა

საქართველო წამეგა გრძელდება. აუწერელი გმირებით იბრძვიან პატრიოტთა გუგულები. არა ერთხელ მოგვგვამა მათი ხმა შეგლისათვის.

ყველა კარგად იცის გმიგრანტული გსვერების მძიმეხედ მძიმე პირობები არსებობისა. ლეკმა პურისათვის იღვება ჩვენი ძალ-ღონე. გივს ოთახებში ცივდება ჩვენი სისხლი. გვაპარტებს კი ჩვენი მარა-წყალი, თუ დავესუტრით და ვერ ვუწვევით მათ, ვისიც ლეკმა ჩვენს ლეკმაზედ უფრო მწარეა, ვისიც გინა ჩვენს გინაზედ უფრო ცივია და ვის დიქრთად დარაჯდმს მტარვალი? არ გვაპარტებს, — დაგწმეგვლის!

არის წუთები ერის ისტორიაში, როცა წყდები მთელი ენოქის ბედი. ამას განვიცდით დღეს. და ვინც ამ ხანგდის-წერდ წამებს წრფელი ველით გრძნობს და განიცდის, ის არ შეცდება თავის მოვალეობის შეგნებაში. დღეს, მიუხედავად მწგლ პიროგებისა, ყველა პატრიოტს მოეთხოვება მთელი მისი მოქმედება წარმართს ამ მოვალეობის აღსრულე ბისაკე.

მეუღე გიგვს ვგრავინ ვერ მდ თსღვს ვგრავისა. ამას და მხლელც ამას ქადაგებს თეთრი გიღრგი. უპირველესი ხაფხურის პატრიოტული შეგნებისა არის მტრის გინდა და უსაზღვრო სისუდი-მისდაში. ამ მარტივ ნიშანს, — ერთვულ გრძობისთვის აუღელეგვს, ვერ მონახავს ვგრავინ ქართულ პარტიების ნაფლეთებში. ეს ნაფლეთები კი ნაშთია გღშინდელი დამარცხებისა. ეს ნაფლეთები დღეს მონძია იმ სიტიტგლის დახადა რავად, რომელიც სახეა ნათესაბების რუსულ კამშირში. ხან კი მოვლენება რუსეთის ძლევა-მოსდა იმპერიისა ხან გულგეთილი გრძნობა რუსეთის დემოკრატიისადში, ხან აღდრთვანება რუსული მწერლობით და სგლდვრგვით. სამარცხვინე სიტიტგლე, მტრის სიყვრული, ამა თუ იმ ფდრმით და ბიდიმგით გამოსატული.

აი, ხადა სძგვს მიხეწთა მიხეწი საქართველც დამარცხებისა.

საქართველოც დამოუკიდებლობა შეეწირა დემოკრატი-სოციალისტრებს და გახაპტვებას რუსეთის დარგალოში. რუსეთის დამფუძნებელი გრძობისათვის ვუწადგოვდი, რუსეთის მთლიანობას ვიგავდი, რუსულ გულტურას ვადიფებდი, რუსულ ენას ვდარაჯდობდი ჩვენ, გავკახისის მაიმუნებში! და დღესაც კიდევ ვმაიმუნობთ! ვის არ უნახავს ქართულ გრგმგვრედ: რუსულის დამგველი, მაიმუნი მედროელი!

ყველა, ვინც ჩვენს წინააღმდეგ გამოიღამქრა რუსეთის დახაგავად, უმდგრის მტერს დიდებას, და გვაშინებს მისი სიდიდითა, ჩვენ სახტიკად ვებრძვით ასეთ ქართველს, და მართალია, ამ ბრძოლაში არც დაუწვდები, მაგრამ გულში კი ვატარებთ უსაზღვრო სიყვარულთან ყოველ ქართველი-სადში, იმ დაუმრეტელ იმგდსაც, რომ ის გამოიღვიძებს, მიწვდება ჰემში-ტეგებს და დავგეთანხმება.

ეს იმგდი ჩვენში ძლიერია იმიტომ, რომ ჩვენს მგხსიგ რგბას არ შორდება ნამდვილი ზურათი ჩვენი წარსული დიდებისა. თავდები ჩვენი ერის იმ განსაუთრებულ თვისებებთან, რომელნიც მას აუღელეგვლად გაკირვების ღრღს ყველთვისთან სდგვს, უფრო მისოდ გამარჯვება შეგძლეგვლია. ამიტომაც ჩვენ ვქადაგებთ წინსვლას განვითარებას, გაუმჯღმგვგვბას...

ამას გამოხატავს თეთრი გიღრგი, ის არ არის გაყიწული ერთ უმრავ წერთელზედ გუშინდელი შეგდომისა, ის არ გმდაუქება, უღვლელად, წელთა განსაუღობაში მკვდარ პარტიულ სახელწოდებას, ის ფუჭად არ ხარჯავს. ძალ-ღონეს ჰქონს კინკლაღვისათვის, შუღლს შინაბრძობისათვის. ვინც თეთრი-გოდრგვლც, მას აქვს პატრიოტული მოვალეობა დრმად შეთვისებელი, და ის უპირველეს ყოვლისა ქართველია, და არა ამა თუ იმ შანაკის ჰქონის-მდრქვევლი-მისი ზნეღვის შინაარსი—საქართველს გმგეგმა: ტაიჭზედ მეტადონ მსგდარს, რომელიც სოგაავს ვეშაპ-ჰქონს-ელაღტს და მიიღრვის ჰემშიარტებისაკენ. ამ გმგეგმის მარტრეგელი ბეჭდვითი ორგანო გმსაზურება ქართულ იდეას, რათგანც თვით ეს იდეა საქართველოა. და მისი გმგეგმა თეთრი გიღრგი. ამ ორგანოს თანამშრომელი, რასაკვირვებია, ადამიანი არიან, გოდვლინი ადამიანი. მაგრამ, რამდენაიაც ადამიანს შეუძლია დაუახლევდეს უწინაგ სმართლიანდ მას, ეს სამართლიანობა ამ თანამშრომელთა შინაია. აი ხად არის ხაიდუმელ ჩვენი ორგანიზაციის მეუღრგველი დისციპლინისა. ამიტომაც ჩვენ ორგანოში მკითხველი მუდამ ნახავდა ყოველ ქართველ საქმიანობის სეღის მეწყედ.

1) ერთ ერთ მომავალ წეროლში ჩვენ განმარტავთ, რომ საზოგადოება ნიშნავს ერს და შეცდობა ამ სიტყვის სხვა შინაარსით ჰმარება.

გას, განურჩევლად იმისა, ვინც არ უნდა იყოს მისი თავგამი ამიტომაც ყოველ ქართველს თამამად ვიგავდით, რა ნანახ-საც არ უნდა ეგუთვნოდეს ის, თუ ისა რსწელითა საზოგადოებრივად იქნა. ამას ჩვენ ვეძახით: საქართველო ევროპის სოციალისტისა. მაგრამ ყოველ მათე წარწე საზოგადოებრივად უნდა იყოს, რათგანაც ჩვენი შინაარსი ყოველგვარად ევროპის გაძლიერება.

ქართულ პოლიტიკისათვის მანგრად და სახტიკად ვიბრძვით, მაგრამ არა გრმად და შეუგნველად, რათგანაც გარკად გათვალისწინებული გვაქვს და გვეხმის, როცა მ. ლეო კერესელიძე ამკობს: „მე კარგად ვიცი, რომ სისხტიკებს ყოველთვის გალი ფგნი უსამართლობის საზღვარზედ უიგია, მაგრამ იხივ ვიცი, რომ სამსუღრდო თუ პოლიტიკულ ბრძოლაში უსამართლობაზედ უფრო დიდი დანახაულობი სისხსტეა“-ც. ამ პოლიტიკურ გრძელაში ადამიანის პირველულ გსვერებას არასდრღს არ შეგვნივართ ეს ჩვენ დავგითმია პარტიულ ნაფლეთებისათვის, რომელთა გრთად ერთი ბრძოლის საშუალება ჩვენს წინააღმდეგ იყო და დარჩა: დაბეზდება, ცილის წამება და გდა პირველის დამარცხებისა. — ეს ჩლუნგი იარაღი, მკვლი და პრიმიტიული, უძღურთა გარკვეულ მსოფლომხედველობის წინააღმდეგ. — მეტდრე მუდამ კორწედ ხის და თეთრი გიღრვის ვერ შეგმბრძოლავა, — მლიკორი იდეის მარტრეგელი ორგანიზმი მუდამ იმარჯვებს თუ მას არ დაუპირდაპირეს სხვა უფრო ძლიერი იდეა. ვტიქრობთ, ომე იდეათ არ ჩათვლება არც გმიგრანდიაში გამართული ბეჭდვრთა დეკაბები, არც რმგლიძე მუდოიანი ლიდერის „ბერძანებრული“ (?) სისუსტე, რომელიც დღეს, როგორც გუშინ რუსულ წრეებში გამოიხატება: ვისაც, მასწედ ხსტს, გააბრძვივებს ხლმე და გამომუშვებს სამბრძოლველად, თვით სის დალი და წყნარია“ მადღობზედ, ციხე სიმაგრეში და ექსაგმბს“ ოდოზურად (?)..

ჩვენს გარშემო, ვსევათა პარტიათა გრვებას, პარტიულ ნაფლეთების ბეჭდვითა განმრავლებას... თუ დავუკვირდებთ; მათი ქადაგება გოღვს და ბიღვს ერთი და იგეგვა: „რეალური პოლიტიკა“, „მეგუების უნარი“... მამ რისთვის ჩსუბობენ? განადა მსოქვას ერთი, ორი, უსზგავსც და შორ-მდრ, მაგრამ იტყვის ჩემი სჯღმც, უღიღვს ლეკს, გითაჯღობი! ჩსუბობენ რათგანაც ყოველ მათგანს აქვს საკვთარი მეგუების უნარი, რომლის გამბრკვევაც ან არ მალ-უმს: ან კიდევ რგწვინა: რუქაიასაც ჰქონდა მეგუების უნარი!..“ ზღვერთი ათ-წელიწადზედ მეტია, რაც მოთმინებით უღვდის ამ ძველ ბეჭდვებისაგან რსმე გარკვევულ და ნათვლ... „ჩვენ მათიგა ვვიამების, რავა დღენ სოქვან ნათვლად! პოლიტიკური მოქმედება, რომელიც ყვრდნობა მეგუების უნარს და მოკლეგულია გარკვეულს იდეოლოგიას: — მუდამ რუქაიოგა! წარბლუდველიც არის რომელიც ჰარამხანაში რუქაითა შეთანხმება და მშვიდობინა თანამშრომლობა... და აი ჩსუბობენ ჩვენი მეგუების პოლიტიკის ლიდერგვრ.

მაგრამ დაუთმობთ ჩვენი ძველი ბეჭდვები ჯამაგირების დამრბევრელთ, და გადმღვწვდით მსოფლიოს. რასაკვირვებლია, ჯამაგირის პოლიტიკოსები ყოველგან არსებობენ, მაგრამ მსოფლიოში შეგამჩნევთ აგრეთვე გარკვეულ იდეებს და გარკვეულ იდეოლოგიათვის ბრძოლებს... დევილად დავრწმუნდებით აგრეთვე, რომ ისტორია იწერება ამ ბრძოლებით და ამ იდეებით... გამომწარავდება რა ჩვენთვის მთელი ფი-ღვლბეთია აზრთა მსველანდებისა, წინსვლისა და გამარჯვებისა, ადვილად დავეთანხმებით ჩვენ სახელევა მენგვიგრს ივ. ჯავახიშვილს, რომ: „ყოველი ახალი მძღვრეგა თანდათან ვრგვლდება და მსოფლოდ ხათანადო მღმსადების შემდეგ ასერხებს ხლმე გამარტვნებას.“

დღეს ჩვენ თვალწინ იშლება დიდი სურათი იდეათა შეტაკებისა. მისწრადგება შეგახებისა.

მატერიალისტური მსოფლო-მხედველობა, რაც უნდა ბარადოქსლური იყოს, ქმნის იდეურ მომწარებას. ამ მომწარების ნათლია, მოხუცებული დემოკრატიზმი, არ გიანზგება თავისი მვიღვლის სოციალისმის ამნარ სწრად განსრდინებლობა და უკმაყოფილო მისი ახალგაზრდული სიგველით, — იგავს **statu quo**-ს დღევანდელი თავიბი მიწწევისა და პრელეტარიატს გარმიყება ნახევარი ზღმეკით.

იყდ დრ, როდესაც სხვა და სხვა გრგბის პარტიული ნაციონალიზტებმა თავიანთი ნიჭიერი ობორტუნისიტრე მქმედებელი შეხამინავედ ისარგველეს დემოკრატიზმი-ბგრაღისმით თავის ეროვნულ იდეალის განსაზრდინეღვლად (გარნიბლდ-გავურები და ჰეგვავამე-დგკანღსიშველები). მაგრამ დღეს მოხუცებული დემოკრატიზმი შეტრგის მაგიერ თავ-დაცვას აწარმობს. პირიქით გაბგვლინი კამშირში, თავისი გრვრეული პოლიტიკის ობორტუნისმით, თვითონ ემებს უკმაყოფილო და დაჩაგრულ გრგბში მოკავშირეებს (ჩინეთ-სპარსული პოლიტიკა).

მაგრამ წავიდა ის დრ, როდესაც ნაციონალიზმს სკი-რგვობდა ლიბერალურ-დემოკრატიულ პირმავედ. მამული-შვილებმა მინახეს სრული ნაციონალიზმის გზა. ამ გზაზედ დავეკავებულნი თავყავს არ სგვქენ არც კაპიტალიზმს, არც კემუნიზმს. წარმომება გარკვეული ეროვნული დიქტრინა, ნათელი გროვნული იდეოლოგია. იმ ასპარეზზედ, რომელზედ სრული მარქსიზმი, კემუნიზმის ხასით, შეგჯანა მარქსის დემოკრატიულ და დიარგველ თაყვანისმემგმეებს — ნახდათ ახალი მსეადარი, როდესაც აბჯანგნდობდნ გამტკედელია საუკუნეთა განსაუღობაში ეროვნული არსებობისა, რომლის სმალი სქრის გმირულად ეროვნული ადა-თის დახაგავად, რომლის შინაარსი არის: ინტერგალური ნაციონალიზმი.

1924 წლის აჯანყების შემდეგ ქართველმა ახალგაზრდებმა მწვავედ იკრმოდ მთელი სინამდვილე საქართველოს მკვდარებობისა. ახალგაზრდობამ დაინახა დღევანდელი შეგდომები, შეიგინა წარსული და აწინდაწინა. გრძელი, შავ-გელი, ჩინ-მეღვლიანი ლანდო გადაგვარებისა და უკანასკნელ წელთა ბედ-გრულად, უზღო-უკვლად სეტიალი ვერ მოხიბლავდა ამ თაობას...

ინტერგალურ ნაციონალიზმის მსეადარი ჯერ ძლივს მოხანდა პოლიტიკურ ჰიროსორტზედ; დემოკრატიისა და კემუნიზმის ბანაკეი დახვდენ მას დაინებით.

ახალი თაგვა ჩადიქრდა; ის საკუთარი თავზედ განი-დიდა ყველაფერს; მან კარგად იგედა, რომ მიუხედავად სიშინელი მსხვერპლისა, კომუნიტთა სეღმის, ქართული პატრიოტიზმი მანინ წინ წაწეულიყო და მტრს, უკან სტო-პავდა რუსული რევოლუციით შეგნავულს გროვნულ მქრთალ განდებს. და ამ კემუნიზმს ახალგაზრდობა არა თუ შეეგმდებოდა აბრადით სეღმი, არამედ აჯანყების დამარცხების შემდეგაც არ წავკა გეშაბგვებს, რომელთა მეგუების უნარი ვა რეალური პოლიტიკა გაცილგით უფრო ძღვარის იყო ვიდრე დიუკანდელ დემოკრატი-ზღვანეთა. ამაწი იყდ გარკვეული: სერმის დრღს მიგეიუნდათ ლემგვს მკვავები, მტერს გამარჯვებულს დაგფინეთ ფეხებში სიდათ: აჯღბანეგვა გავგთხარათ აქ ხაფლავები, ახალგაზრდობა

დღეობაშია არ გაეყვინათ. ნადიერ-ნადიერები ახალი თაობა მიხვდა, რომ მისი სამშობლო იყო მხოლოდ და მხოლოდ ახალი მშობლივნი. ჯერ გამოვედით ახალგაზრდობა კიბობდა რჩევას, დასაბრუნებლად და დაუკავებელი ძველი ბელადების კარგებად. მაგრამ ვაბრუნებოდი ბელადები, რომლებიც არ წაყვენიერებდნენ და სხვაგან გემდებნენ ხასხასად, რადგან ითანამშრომლებდნენ ბავშვებთან «და დავერითი დღეა, გარჩენილი ანთებულ დროში», ამბობს ერთი ბავშვთაგანი. ახალგაზრდათა წრეში იმდენი იყო მოლოცვა: «და თუკმა მაქვს აღსრულებს, მივდივარ და ვიხარებ, ჩვეს სამარცხვინოდ, გინძურ ქუხლის ნაკვალავს, მაგრამ მე მჯერა, რომ მამ ვალს სანუგეშებლად მოვევლინება თამარის მზე და ჯგერ ვანის», და «წამოვიტოვებ ახალგაზრდა პატარა განი, იმიველებს მახვილს და დარაზმავს საომრად ჯარებს», «ჩვეს გმირი გვირა და ჰერ-ვარამის მგფერად ამტანი, თორემ ლახრეტი მტრის ნადიმე ხდომის ხავს». 1)

ეს გრძობები ჩამოყალიბდნენ გარკვეულ პოლიტიკურ ფორმად, მათ მიეცათ დრგანიზაციის ხასე; მდისმა პარტი-ულელი საყვირო: «ფული გავლესათ ჯრძობითა, ხაგა დაჰკრავს ნადირა; ერთი გავსახვით ქართულად, სხვად არ გვეგ-ღვმა, ადარა... 1926 წელს, ავგისტრომ, გამოვიდა თვარი-გიორგის გაზეთის პირველი ნომერი.

განვლო ექვსმა წელმა. ახალგაზრდობა არ შეგვიდარა: მსოფლიო ფარგლებში ახალი მოძღვრება მდიდრდება; თვით წვერა დემოკრატიზმი, ისედაც დადილი. ჯგა დაკარ-გული განიგდის ბევრნაირ კრიზისებს სამინაოდ მივლიდები-სა, და არა თუ ისიარებს სხვადასხვად დებულებას რუსულ საქმეებში ჩარევისა, არამედ გამოიტალიტრად გხმარება სამეცხვოს ღრ სკამწედ მჯდომი, ის ხან აქეთ, ხან იქით იყურება, ხან სხვადასხვად აძლიერებს, ხან კვრბრნადი-ულ სისტემას უარმიყვება; დამიშმა მკვიდრთ დაახა ყვე-ლის ათი წლის მუშაობის ნაყოფი: კვრბრნადიული სისტე-მის შესანიშნავი შენება. თუ წინად თვარი გიორგი იყო პირველი მგრცხალთაგანი ახალი მოძღვრებისა, დღეს სხვე-რისთვისაც უკვე ნათელია, რომ კულტურისანი განდობილია სხვაანაირად ვგრც მგრცხალთაგანი გივილიზაციის დახარ-გველ კვლენისში.

ახალი მოძღვრება უბრუნდა ირებს: 1) პრდღერტიარის ინტერნაციონალიზმს—ინტერნაციონალიზმს;

2) სხვადასხვად სახელმწიფოს—ეროვნულ სახელმწი-ფოს;

3) გლახთა გრძობას და ცალ-მსრვ ხინდიკარტებს—კვრ-პრდღერტიულ სისტემას.

თვარი გიორგის იდეები შედგომიყვინით შეეფერევიან საქართველოს წარსულს და დღევანდელ მოვლენებთან; საუკუნეთა განსხვავებაში დავრდები ერთნეული პრ-ტენციისა. დღეს თ. გიორგის მოძრაობად ქვეული, უთუოდ შექმნის უმესხანადავს გრვრულ სახელმწიფოს.

თვარი გიორგი სდგას დიდი დახარციის წინაშე. მან იცის, რომ ბრძოლა მხოლოდ იწყება; მან კარგად იცის, რომ კიდევ ბევრი შრომა და ენერჯია დაისარჯება, ვიდრე ის შეგვანავს ყველა საუკეთესო მამულიშვილით შეგნებით და ერთნეული დისციპლინით; მაგრამ თვარი გიორგიმ ისიც იცის, რომ მას აქვს უკვე შეთვისებული ერთნეული დიქ-ტონის არა თუ აუცილებელია, არამედ ამ შეგნებას მაგარი ხატირვეული ჩაუყარა, მას უკვე აქვს განვლილი და გამარ-ჯებულის გზა. ამ გზაზედ მოწინააღმდეგეები მას ვერ დასე-დენ შესაფერის გამგეობით, საკადრისი ლიბერალი მსჯე-ლვით. მეჭირვარა ჯარი გაიფანტა ადვილად თვარი გი-ორგის მუდამ არის მზად შეგნებდეს ყველა ჯიმის მღვი-ნაადმივევით. და ამის მოლოცვით ის სვეწნით ვი არ გმებს მღკავშირებს, არამედ გულახდილად უყვივის მამული-შვილით: ადასრულეთ თქვენი მოვალეობა. უშველეთ ქარ-თველ ერს ყველაფრით, რითაც შეგძლიათ.

გიორგი საფარგლი.

1) იხ. «თ. გ.» №1, 1926 წ.

ერთი უმსახვროების უმსახვრო

ამ წელს პარიზში არა ჩვეულებრივი მხარაულება სუფედა ბავშვთა დღეობაზედ 25 დეკემბერს, შობის ხესთან. დარბაზი სა-ცხე იყო ქართველ ბავშვებით. მრავალი იყო ეროვნულ ტანსა-ცემელში: ჩოხებით, ქუდაჯებით, ახალხებით, ქალანებით. მათი თაზაში და კრიპაული დამსწრეთ ავიწყებდა ყოველდღიურ კირვარამს და მას წინ უშლიდა მინიატურას ცოცხალი საქარ-თველისი. ის იყო არა მარტო ბავშვთა, არამედ ეროვნული ზე-იმის წუთი, რათგან უცხო სკოლებში გაზნეული ქართველი ბავშვები, აქ, ამ დღეს იკრიბებიან, ხედებიან ერთმანეთს მშობ-ლიური ღიმილით, თამაშობენ, ცელქობენ და ურთიერთისა და და სამშობლოს სიყვარულს ალუფრავენ ერთმანეთს.

ამ მომხიბლავი სურათის დროს დარბაზში შენიშნავდით, რომ ვილაქას მოეტანა გასახვრცლებლად რუსული საბავშვო ჟურნალი «Ogonki». ჩვენ ფრთხილად ავადვლავა ამ სურათმა, გვინდოდა ის მომტანისთვის თავზედ გადაგვხია, მაგრამ ქარ-

თველ ბავშვთა უსასწრო სიყვარულმა და დამსწრე ს. ჯოგა-ღო-ების პარტიის ცემამ შეაჩერა ჩვენი განზრახვა.

ჩვენ უცბად რაღაც ვიგრძენით, გადავხალეთ ეს ჟურნალი და აი, საშინელება ენახეთ: ჟურნალი დაწერილი თითქმის ბავ-შეებისათვის, წარმოადგენს რუსული პარტიოტიზმისა და მეტიც, იმპერიალიზმის გამომუდგენებს. ვისაც შენდწენდა სურს ვსთხოვ წაიკითხოს მე-12-ე გვერდი. აქვე არის ცალკე ქართუ-ლი განყოფილება («გარუზინსკია სტრანიკა»), თამარის სურა-თით და მისი ცხოვრების შესახებ სრულიად დამინიჯეული წერილი, ქართული ლეგენდები და სხვ. ამ ჟურნალის მიზანი და ასეთი გეგმა ასევე პოლიტიკურ სურათს გვიშლის; რომ დიდი რუსური შესდგება პატარა ნაწილებსაგან და საქართვე-ლოც აქ ერთ პატარა ნაწილად არის გამოცხადებული.

უიანასქნელ გვერდზედ როგორც დევნილი აწერია: «ყველა-ფერი ბავშვთა ფრონტზედ, გადაგვარებასთან ბრძოლისათვის.» და ქართველ ბავშვთა ქართველი ამ ჟურნალის ასრით, უდრის გადაგვარებას, რათგან ისინი ნაწილი არიან რუსეთის და დღეს კი მათ აღარ აქვთ ის თვისებანი, რაც მათ ხდის რუსე-ბად. რათგან ქურნალი ასე სვამს კითხვას: «ვინ არის რუსი? რუსი არის ის ვინც იცის სამშობლო ენა, დიდი ხალხის, დი-დი რუსული ენა; ვინც იცის სამშობლო ლიტერატურა, რუ-სეთის დიდი ლიტერატურა, სახელგანთქმული მსოფლიოში.» (იხ. გვ. 12). აი რა ყოფილა დამახასიათებელი რუსობისა და ამ გადაგვარებულ «რუს» ბავშვებს, ე. ი. ქართველებს, რათგან ის აღარ გაანიათ, ამიტომ ქურნალი იბრძვის მოუბოვოს მათ ეს ბედნიერება. ის არის ნამდვილი ბრძოლის ორგანიო ყველა მათ წინააღმდეგ, ვინც რუსობისაგან განდგა და საკუთარი ერო-ვნული კერა უნდა გააჩაღოს.

მაგრამ არ იკითხავთ ვინ არის რუსეთის პარტიოტიზმის ამგვარი შეუდრეკელი მებრძოლი? საქართველოს ეროვნულ დემოკრატიული პარტიის ერთ ერთი ლიდერი!

ქურნალის უიანასქნელ გვერდზედ ნახავთ ქურნალის მუდმივ თანამშრომელთა სიას, რომელთა შორის მესამე ადგილს და-სახელებულია ქართველი მოქალაქე ბ. გაბაშვილი (რასა-კვირველია წერილებსაც აწერს ხელს). ეს ის მოქალაქეა, რომ-მელმა ამ ორი წლის წინ ამცნო ქართველ აზოგადობებს მისი 25 წლის «სტაჟი» ეროვნულ მოღვაწეობის საბიძელზედ (ახლა 27 წელი შეუსრულდა). და აი, ახლა აღნიშნულ ქურნალის იდეოლოგიად «ქართული ნაწილს» ხელმძღვანელოდ გვევლინე-ბა ის. ის გამოდის საჯაროდ, როგორც დამცველი «მთლიანი და განუყოფელი» რუსეთისა და მეტიც, მებრძოლად მისი დაც-ვისა ის, ებრძვის «რუს» ბავშვთა გადაგვარებას და ურჩ ქარ-თველ ბავშვებს მათ ეროვნული შეხვედრის დროს შობის ხესთან კიდევ ერთხელ ახსენებს ქურნალ «Ogonki»-თ მათ შეცდომას და მოუწოდებს დაუბრუნდნენ მათ «სამშობლო» კერას, რუსეთს

ქართველი სადამდის უნდა აიოს გადაგვარებული და გაბო-როტებული, რომ ამგვარ შხამს ანთხვედეს ნორჩ ქართველ ბავშვთა შიროფას კრებულში. ის მაინც როგორ არ შერცხვა რომ იმავე კრებულში დაბეჭდა სვანური ლეგენდა, რომელშიც ნახავთ ადგილს, მხოლუბს გადაგვარებისას. ლეგენდაში ნათქ-ვამია: — ერთხელ სვანეთში დიდი სიმშლიობა ჩამოვარდა. უხ-უცესმა სვანმა დახმარებისათვის ჩიბრათა შეძლებულ ვაჭარს და მათი ამგვარი უბედურების მიზეზად აი რას ასახელებს: «ჩვენი ცოდვები მომდინარეობენ იქითგან, რომ ჩვენ ჩვენი სამშობლო ნაკლებ გვიყვარდა და მთელი ჩვენი ძალ-ღონე მის სასახურს არ შევსწირეთ» ამბობს მოხუცი. (იხ. გვ. 8). ამან მაინც როგორ არ გამოიწვია სწილიერი ქენჯნა «გარუზინსკია სტრ-ანიკას» რედაქტორში. სიმართლეს ვერ დაარჯუნავს ცბიერე-ბა, ჩვენს დიდ ეროვნულ მოირობასა და ქართველთა სამშობ-ლოს სიყვარულს ვერ შებღალავს რუსების მიერ გროშებით მოსყიდულ ქართველთა მოლატური მოქმედებანი და დღეს იქნება თუ ხვალ, მსგავსად აღნიშნული ლეგენდისა, ქართველი წერი შესაფერ ჯილდოს მიუძღვნის მათ.

აი, ამგვარ სამარცხვინო ამბებს გაიგებს კიდევ ქართველი მკითხველი. ჩვენ კი ვცინდა ავხსნათ, რას ნიშნავს ეს აქტი.

მთელ მსოფლიომ იცის, რომ დღეს რუსეთ საქართველოს შორის სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა გამოცხადებული-ბრძოლა გრძელდება და ისტორიისათვის უცნობია ისეთი მაგალითები, რადგანგაღრ მებრძოლ მანაკთა შორის, ერთის არმომადგენელი, და ისიც ერთნეული მოღვაწენი, მდამი-დაპირის, ამავე დროს პარტიოტიკულ ქურნალეობაში თანამშ-

რომდღებდნენ ასეთი ყოველთვის და ყველგან ცხლიდნენ მოღალატეობად და ერთი მას სათანადო საჯილო აჯილ-დღედება. მაგალითად, გრმანია—სადრწვეთის ღმრს დრდ-ვანა რომელიმე ფრანგი დასწრდა, რომელიმე გარუზინსკი-თვით დრანგი სხვადასხვად გი არსად დრანსკი სტრ-ანიკის სხვადასხვად სხვადასხვად დიდებულ, Francis THOMAS-ის ივისრა მუნიციპლის (იარადისა) დრანსკი სტრ-ანიკის თვით რბა და დრსეულადგა გაძივევ მას, სელო ის ფრანკგი, რომელიმე დალატით თანამშრომლებდნენ გრმანულ გასე-თებში (ესენი კი იყვენ 3-4, უცხოეთში გასიხული პირენი), სდრანსკეთმა გაახამართლა და ზეც სიკვდელი და ზეც სხვა სახეგლი მიუხაჯა. ასევე ხდებოდა გრმანულ გრ. და ასე სდებდა ყველა ხალხებში, რეგა ერთი ერთი გრმანის მღვ-რეს, ის ყველაფერში დაპირისპირებულია მოწინააღმდეგე-თან, ეს არის ყველაზედ მძლე იარადი ბრძოლისა და დიდი თავადები გამარჯვებისა. სელო ვინც ამ საგნით ცდეს გვე-თებას აუხვევს ბრძოლის დროს და სხვა გზას დაადგება, ის იქიდება მოღალატედ.

ამ შემხარითი სახლით რა შეიძლება დაერქვას გ. გა-ბაშვილის საქციელს? მის ცდევას კიდევ მეტად ამბობს ის, რომ ერთის მხრით, ის ქურნალი, რომელიმე ის თანამშ-რომლებს, არის რუსულ-პარტიოტიკული, გრმანის ყოველ-რუსების იმპერიაში მემავალ ერთა დამოუკიდებლობის იდეალს და ამის ერთ-ერთ მემანსტრედ ბ. რ. გაბაშვილი გამოდის. მეორე მხრედ ბ. რ. გაბაშვილის დანაშაულს ზრდის მისი რელი (ყველ შექთხვევაში-პრეკერსია) დღეს ქართ-ველ საზოგადოებებში. ეს, რაც შეეჩება მას პრდღერტიკუ-

ეს ამგავი ჩვენ კიდევ გვიხსნის ერთ საიდუმლოებას რომ ბ. რ. გაბაშვილი ამ ქურნალის მდებოვი თანამშრომე-ლია და არა მემხვევითი, ეს ამტკიცებს, რომ აქ საქმე გვაქვს სრულიად მოეტიკებულ და შეგნებულ აქტთან და უკნას-ხენი გვაგვლისხმებოებს, რომ თვით ის გვევით, რომელსაც კვთუბის ბ. რ. გაბაშვილი, იმყოფება რუსეთთან გავშირში-და ამ სასარცხვინო საქმის მოქმედანი სხვეგს უყვირევენ «პარტიოტიზმში ვგვიდგებით». ამის მეტდევ რომელი წენ-ღვრევი უფლებით ავსადეგენ ეს ადამიანები, რომ თვითი გიორგი სახელს გვიტეხს ვრდვრულ მოღვაწეობაში? (იხ. «სამშობლო» №12) იქნებ ქართულ გრვრულ მოღვაწე-ლად მტრებთან, რუსებთან თანამშრომლობა მაინიათ! მაინც რა გასაკვირი არიან დრწვეთიკი-დრწველად გ-ბი! ჩვენთვის განა ხედ ერთი არ არის რომელი რუსეთი გა-გვანადგურებს, თვითი იქნება ის თუ წითელი? დიან, თვით-მა გიორგი მათ ამგვარ «ერდვეულ» მოღვაწეობას მართლად გავტეხს სახელი, მან სასტიკად დაჰგვრ მათი ის «ერდვეული» მოღვაწეობა, რომელიმე მხოლოდ მტრის დრწვის ლეკვაში გამოიხატება. და რათგან თვითმა გიორგიმ მათ სდრდლდე დავდრთხლ რუსულ წანგებულ მომღვრალი ბუღბუღვით; ამიტომ არის, რომ ისინი თქმეა არ კადრულდებნენ თ. გი-ორგისთან გაშათს, მაგრამ ბოლმას რომ ვვდარ ავაგებენ, მე-როდულად რამდენიმე სიტყვით მაინც, ხან გადავრით, გადმადენენ სდმე თავიანთ დრწანდო.

ამ რუსის ინტელეგენტებს კიდევ აქვთ უფლება თ. გი-ორგის სულმდგანელების დანძიკავრევისა, ამ ამბების შემ-დეგ? იმ თვითი გიორგის, რომელმაც სასტიკად დასვა რუ-სებისაგან სრული დსიკიდლევიტი გამოქვის საკითხი, რათგან მას სწამს, რომ უამისოდ შეუძლებელია განმანთა ვისუფლებელი ბრძოლა. ამის მოსაძეგვად ის იგრძევს ყო-ავლგვარი საშუალებებით. ის სდრდლმეს ძირდვსიანად ვდმოდვრებს საუკუნეთი ჩვენში დანგრევილი რუსული ტრ-ადიციები, ენა მათი, წენ-ჩვეულება და ყველა მავნე ელებენ-ტები. ეს იმ დრდს, რდდეს ჩვენი ეროვნულ-დემოკრატი-ული პარტიის სდრმდვანელოვა დღესაც ერთმანეთში რუსულად ლაბარავებს და აღნიშნულ მავნელობათ სგლს უწყვეტს. მათ ამ უმსახვრო მოქმედებასთან ჩვენ არ გვაფი-ყდებო ის უფთოდ გევი, რომელიმე მათ მიმდევარ ახალგაზ-რდებს სვდათ წილად, რდმელთა ხელი და გული ჩვენგან განუყრელია; რომელიმე იმავე ალით არიან ანთგეული, რდგორ ჩვენ, სელო დღეს მვენგებით თუ შეუგნელოად მიყ-ვებიან მათ სდრმდვანელოვა დამდუგველ გზას. და ისიც ვიცი, რომ მათი ახალგაზრდული სხვეული ჩვენთან ერთად სიამაყით დაიწვის მამულის განთავისუფლების სასხვეგრ-ლდზედ. ეს ვიცი რათგან ჩვენ მაიფიანთ ერთად ვიქე-ბით ხელში, არა ერთხელ მიგვივია სიტყვა ერთმანეთისათ-ვის. ამამი გევი მამინ არავის მიგვარავია, სელო ასლა რომ ის საქმითაც დავამტკიცდით, ამისთვის ჩვენ მივმმართავთ საერთოდ ქართველ ახალგაზრდებს, გამდხტქვას თავისი აზრი ამ საკითხის შესახებ და მემდევ გვევითხებით ეროვნ-ულ-დემოკრატიული პარტიის აღნიშნული (ასათიანის) გე-დის ახალგაზრდებს: ისიარევენ მათი ერთ-ერთი ხელმძ-ღვანელის ამგვარ საქციელს, თუ არა. ვვლით მასხუს. თუ მივადებთ მას ჩვენთვის ყველაფერი გამორჯვეული იქნება, თუ არა მაინც გამორჯვევა, რომ აღნიშნულ მოქმედებას ისინი ადასტურებენ.

ალ. მანველიშვილი.

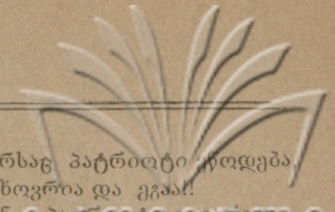
„საბავთოდ არას ვიბევი ზინდ მას ჩოადის გიბრთა ჯინი.“

«სიტყვის ძალა საბუთია»-ე. ეს ხიბრძნე ჯვენ წინადართა მიერ თქმულა. მეც თუ მათი სიბრძნის კვალს არ გავყვე უკეთესი სად ვიბოვო, სმელებით რმ მოვიარო? ამიტომ აქ მინდა საბუთებით გაუმჯობედ უტრვი მას, რაც მენწვევიების პარტიოტიზმის შესახებ გახ. «თ. გ.» მე-57-ე ოცმრში მოგახ-ხენით.

«გაცი საქმით დაფადების»-ე, ნათქვამია. დიან, და აი რას დადადებენ საქმენ ჩვენი მენწვევიებისა.

ს ა ბ უ თ ი ვ ი რ ვ ე ლ ი. რუსის იმპერატორის დროს საქართველს მეფის ნაცვლები მართავდენ. მეფის ნაცვა-ლი, ნიშანი და განსახიერება იყო რუსეთის საქარ ველდ ზედ ბარტრავის. უდავლა, რომ რუსეთი საქართველს დაუთმინებელი მტერი იყო, რათგან მან ჩვენი ქვეყანა სხ-სლითა და ნენლით დაიპურ და მახვილის ძალითა ფლო-ბდა მასა. რუსეთის ჩვენზედ ბარტრება სამართლის ყო-ველგვარ ნიადავს მოკლებული იყო. ჩრდილოეთს ეს ნა-დირი ჩვენს ქვეყანაში ძალ-მომრეებით მემდერა. და სომ იმავე ჩვენ ბრძენ წინაპართაგან ვიცი: «სადაც ძალა შევა სამართალი განითგან ავა»-ე, თუ რუსეთი და მისი იმპერა-ტორი საქართველს მტრები იყვენ, რასაკვირველია, მტერი იყო მეფის ნაცვლიც. გემშავიც და მისი მოგეჭული ერთ-ავე ქვეყნის მტერია»-ე. ახლა წარმოვიდგინოთ, რმ სვალ რუსეთში რესპუბლიკა დამყარდა და იმპერატორი ალაგი პრეზიდენტმა დაიჭირა; ეს უიანასქნელი საქართველს

მთავარ მართვებულ უმადლეს კვების გამწვანების. რა გამოიწვევა? არაფერი. ერთი და იმავე მოვლენა სხვა სახელით მოიხატება. ხოლო იმავე მყარად რუხების კარგად იხვედრება. მტრები ვინაა? ალია დაიბრუნეს ვინაა? ბა-ლიაა? ვინაა? რუსმა მგვლომ შემკომს ვინაა? შავმაა? - ი, ნათქვამია ესე წარმოდგინდეთ, რამ რუხების რუხებ-ლივის მიერ წარწვნილი უმადლესი კვებისათვის ქართველია. ეს პირველია რომ საქართველოს მტერი იქნება და მამა-ს-ვათე მღვდლები და მღვდლები ქართველი თავადები ისა-ხანი და ანდუყაბარი, რომლებიც საქართველოს ხმარების სახელით ვანაგუდენ, ჩვენმა ისტორიამ რომ მოვალაობებზედ გამადგნა? მოასხენიან წარმოდგინდეთ მტერი... თითქმის წარმოდგენა ვგახატოვდეთ და დღეს ეს მოვლენა ჩვენი ცხოვრების მწარე სინამდვილე არ შეიძლება. რუ-ხების სოციალისტური რუხებულების სახელით დღეს სა-ქართველოს დრუხინიკი და დრუხინიკი რამე გან-გებენ ვანა ივინი მუდის კერძები არ არიან? თავში კერი და-მარტყით თუ ერთმა პარტიზანმა ქართველმა მაინც ამისი სარჩაობა დღეს რამე სთქვას. ეს ჩვენი დღევანდელი სი-ნამდვილეა სოციალიზმი. ასე თავალი მივაპყროთ გუშინდე-ლი სინამდვილის სურათს. 1917 წელს რუსის წყლმწიფე ტრაგედიათ ტრაგედიათ გადმოვიდგინებ, და მის ალაგას, მე-ღ-რე ტიკინამ, გერმანიამ, მოვალაობა. სოციალისტმა გერმ-ანიამ მტრის ნაცვალის სახსარით განსაზღვრებულად, თა-ვისი ამხანაგები, ქართველ მენშევიკები წარგზავნა. ამ ვაჰბერტუნმა საქართველ რუხებისადმი დიდი ერთგუ-ლებითა და რუსეთის სახელით მართებ. ისე მღვდელ წავიდა მათი აღმარების მომხრეობა. რომ ჩვენ ქვეყანას ეკლე-სიის ავტორიტეტისადმი ვი უარი უთხრეს და ჩვენ სამეფ-დელეგაციის სახელით დაიპყრენ. დამოუკიდებლობის კომიტეტის წევრები რომ სახელმწიფო დამამაჰყვად გა-მადგნან.

თუ მედიის ნაცვლები საქართველოს მტრები იყვნენ. ხმარების მიერ წარწვნილი ვალია ისა-ხანი და კვების-რი დრუხინიკი მუხანათები და მოვალაობენ არიან. ერთი მიმდინათ: მ ნმევიკები, რომელნიც, მათ სამეგრ, საქარ-თველი მტრის სახელით ვანაგუდენ, რა წიფელი გერმანები არიან, რომ სხვა სახელი ვანაგუდენ? რედიის აქტივია, რომ სამომლოდ მოვალაობებისადმი დრუხინიკი არსებობს? იქნება ვინმე სთქვას: მენშევიკებმა ბოლოდ ხონ მაინც გა-მადგნან და მოვალაობებშია და ეს მათ დანაშაულის უმ-სებუქვებს რანგად ჩვენ ვუკახულებთ: დამოუკიდებლობა საქართველოსთვის ვი არ გამოვანდებ, რომლის საკითხს მათ ყველგან მარქსიზმი უნდა იყოს, არამედ საკუთა-რი ტყვის გადახარხინად. რედიის მათ გლმევიკებმა რუ-ხეთი სოციალისტური გამადგნის და საქართველოს კვების-რის და სახამდრო დახრუხის, თანაც დახრუხის და პარტი-ზერ რა-სა ჰქონდათ, რომ დამოუკიდებელ საქართველო-სათვის არ შეეფარებინათ თავი. ვერბაში გმეგრანტად ასვლას და იქ წარწვნილი გუშით სერიალს, ყველგან მემ-ბეგვაში, პარტი საქართველოს მინისტრება სჯდება. გან-თვითურ მალაგან ამა? დამოუკიდებლობის აქტივია ურ-ნვა და საქვეყნოდ არ ადიანებს: მხოლოდ იმიტომ ვანა-გუდენ თამოუკიდებლობას, რომ საქართველო თვით მიატო-ვას თავის ანაბარა-დ. ეს მათი განგზავნა თვით დალაგებს მენშევიკების მუხანათობას და იგი უფრო მათი დანაშაულებისაა ვი არ გამოვანდებ, რომლის საკითხს მათ ყველგან მარქსიზმი უნდა იყოს, არამედ საკუთა-რი ტყვის გადახარხინად. რედიის მათ გლმევიკებმა რუ-ხეთი სოციალისტური გამადგნის და საქართველოს კვების-რის და სახამდრო დახრუხის, თანაც დახრუხის და პარტი-ზერ რა-სა ჰქონდათ, რომ დამოუკიდებელ საქართველო-სათვის არ შეეფარებინათ თავი. ვერბაში გმეგრანტად ასვლას და იქ წარწვნილი გუშით სერიალს, ყველგან მემ-ბეგვაში, პარტი საქართველოს მინისტრება სჯდება. გან-თვითურ მალაგან ამა? დამოუკიდებლობის აქტივია ურ-ნვა და საქვეყნოდ არ ადიანებს: მხოლოდ იმიტომ ვანა-გუდენ თამოუკიდებლობას, რომ საქართველო თვით მიატო-ვას თავის ანაბარა-დ. ეს მათი განგზავნა თვით დალაგებს მენშევიკების მუხანათობას და იგი უფრო მათი დანაშაულებისაა ვი არ გამოვანდებ, რომლის საკითხს მათ ყველგან მარქსიზმი უნდა იყოს, არამედ საკუთა-რი ტყვის გადახარხინად.

აი პარტიზმი, პირველი სახელი მენშევიკების მამული-შვილობისა. აი რაღაც არა გვწამს ჩვენ მათი პარტიზმი-ში ამ სიტყვის ამ მადალი მნიშვნელობით, როგორც ეს თ. გიორგის გსმის. გულში იქნებ თავისი ქვეყანა მართლაც უყვარდესთ. თავისივეურად ისა-ხანსაც და ანდუყაბარსაც უყვარდესთ საქართველო. ალბათ თივისი ქვეყანა დრუხინი-კიძობაც უყვარს. ხანსაც არაბი უყვარს უყვარსა თ—ქარ-თველი ანდასა. თუ ვი საქართველოს წყალობით ვალიობას უმადლეს კვებისობას და მით უმეტეს მინისტრ-პრეზი-დენტობას მიიღებენ, რატომაც არ შეუყვარდებთ? მგელი მარქსის უაღრესად, შინი ჩაუტეკავლი დღესი ღირსი. მაჰმადის და ნადირ-შაის, სივლავის და იმპერატორ ალექსანდრე მესამესაც მალიან უყვარდათ საქართველო, ახი მალიანი მთვინიძის და და ვასური დვინი: მაგრამ, ეს პარტიზმი სრულიად არ ნიშნავს. ბევრნაირი და გვერდითი საყვარელი, ხოლო ხელ სხვა პარტიზმი-ში, მკვრელ-ული და მკვრელ-ული. ჩვენს პოლიტიკურ პარ-ტიკას, და მტრად შენშევიკებს, საქართველო გამადგნენ ხანსაც აქვს გახდილი.

არა ერთხელ ვითქვამს: ჩვენ მენშევიკების პარტიზმი-ში არა გვჯერს. ვარაუდ გივით, რომ ივინი ამ სიტყვას დღეს სასაუკულოდ და სადამოკიდებლობის სინამდვილეს ვინც ამას ვერა სხვადას ან პოლიტიკურად გგებია, ამ მენშე-ვიკების მიერ დაქირავებული მოხელეა: ქრთამი ჯდღესეთს ანათებს—ი.

ასე და მკვრელ-ული ვისაც საკუთარ ოჯახ-ში მუდლი შეაქვს მას ოჯახს გრთვულად ვერ გასქის. ქართველი ხალხი იტყვას: მძათე მტრის მტრების მისე-ველს კმისაგი აძლევს რუხებსა, ამ ქვეყანად ვანის გაჭიკვინენ, იმ სოციალ-ქრთის გრდვასა. განა მენშევიკების მძღ-ვრება მთლად ვლახთა ბრძოლასე და და მყარებული? და ვლახთა ბრძოლას რომ გრდვნილი მთლიანობის დამოკიდებია? რომ მძათე მტრის სისხლის ჩამოვლას და მინანქრებსა ნიშნავს? და განა ეს პარტიზმი-ში საწინააღმდეგე საქმე არაა? საქმე, გრის დამამოხლევი და დამამოხლევი? და განა ამ ბრძოლების ქურუბთა სახელი «პარტიზმი» არა, გარტინდობ, ქვეყანა ჯერ არ შეიყვარვალა და მდელიდს ჩარსი ჯერ უკვლამა არ ტრიალებს. ამისთანა პირებს ჯერ კიდევ ყველა ქვეყანაში, გარდა რუხებისა, და ყველა ვანსეფ-გრის მტრები გწოდებ.

სამედიის მკვრელ-ული საქართველოს მოხალეობის 80%-ს გლგნობა არადგნის გლგნობა ნამდვილი მარქსის საქართველოს არადგნისა. ბურჟოა ჩვენი ნივთიერი ვითა-რებისა. გლგნის მტერი ამასთანავე საქართველოს მტერი-ცაა, ხოლო მენშევიკებზედ დიდი მტერი გლგნობას არა ჰყავს. მენშევიკების მიზანს გლგნის გარდაღებობა შეად-გმნს. ე. ი. გლგნობის გარდაქმნა მარქსისტული მენშევი-კების-მასალად. მაგრამ ნახეთ რა გმეგრად შეუდგენ ამ ბნე-ლი საქმის განხორციელებას! მენშევიკებმა კარგად უწყიან, რომ დღეს ქართველ გლგნებთან გვერდ საკუთრების წინა-აღმდეგ ლაპარაკი შეუძლებელი გახდა. ძველი ლიაბები აღარ გაუვათ. მარქსისტულ კლექტივისაგით ნაკვში გლგნ-ობა გვერდ საკუთრებას სეფ დაჰქანკალავს. თვალის გა-კალს ურჩევნია. ფანბი დაკარგვის შემდეგ დაუბადებისა—ი.

კვლევისში სწორედ გლგნების საკითხში წარწვნილი კვლე-ვისში იტყვას ამ მწარე გაკვეთილი ხარგებლობენ და საქმეს, წყნევი მღვდლები, მღვდლები უკვლავ. რომ ნახეთ რასა სწავრენ? რაც შეიძლება მეტი უნდა ვაპირებო უნდა მემო-ტრანდო საქართველოში. რამისა საქმე? რა მუდლის ტევილი აქვთ? საქმე მხოლოდ იმამია, რომ უნდა ვაპირებო წყა-ლობით მათ სურთ საქართველო ერთ ვიგებთგა ქარს-ნად აქციონ. ეს მოვლენა მათი რწმენით, გლგნს გააბრ-ღე-რებებს. ძლიერი კავიტაციისტური წარმოდგნა მოვალ მუშა-სეღს მდითობაც და გლგნობას მიიხიდავს. გლგნობის მძღ-ტეკული ნაწილი მინას მიატოვებს და ქარსნებს მიაშურებს. მენშევიკებზედ ესა ხურთ. «ქურდს რა უნდა და გრელი და-მევა ნათქვამია. ხომ სეფად ხათვალ უნდათ გამცდონ ხარსა საწყე გლგნობა? მართლაც და, თუ გლგნების უმე-ტეხობა არ გააბარაკავს, ან სოციალისტში როგორ განსრდი-ვლდებ? ორივედ ქარსნის განსაზღვრებით რა ფენს ვაღვინ, თუ ვი ამ სოციალისტურ მეურნეობას 80 პრცენტო მესაკუთრე გლგნობა გვერდით გყვებო! ამ პირებში გლექტიკური მკურნეობა მალე ისევე საკუთრებას დაუბრუნებდა. ეს ამკარაა. ცნობილმა პაპა-ჩაყვამ იცოდა სეღმე: «აქვები რომ ვაქვებში გაუთოდ რქა ამოვლო». მენშევიკები ამას კარგად გრძობენ. ამიტომ დღეს მიწების პირდაპირი ჩამოტევის შესახებ ვინც ვერა სტრავინ, მიყუდენ. მაგრამ ეს მიყუდება, სინამდვილეში, მსხვერ-პლისადმი მისაპარად განაკვა და სხვა არადგნი. გლგნის მმრალსეფ გარეყვას სხვა სწიკებით ლამებენ. გალარაკე-ბული და დავრდებელი გოეზი, რასაკვირვებია, მარქსის-ტულ მდინარეობს ადვილად აქვება: «წყად წაღებული სავსს ეკიდებოდა».

ამ უნდა ვაპირებო მემოტრანტი იქნებ მენშევიკებმა სხვერ მარქსიზმი. იქნებ ბევრს სჯულა წაშლიდს. მაგრამ თ. გიორგის ვერ შეადგენენ. ეს რომ ივინ მენშევიკებმა, ამი-ტომაც ახლავ წამოვადებენ ნაციონალისტურ გვინობის მიმართულებას. ჩვენ კარგად ვუწყით, რომ უნდა ვაპირებო უნდა ვაპირებო ტევიც თან მოვყვებო. დული პარტი რომ არ არის სოციალ-ცვიდგის! ამიტომელი ხოვადგარი ბაჯად-ღე. დრუხის საქართველოს სოციალისტური სემ არ ჩავვი-ხრიალდებო? მგრამ მამყვება ამ უნდა ვაპირებო-ტების შემოღება? ისა, რომ ჩვენი გლგნობა ნამდვი-ლ და მკვიდრ ქრებობა—მიწას—დაჰკარგავს და ოჯახის გამ-საველად სოციალისტურ სამთხეზად ოდენობა და შერნება. ხოლო რა ნაშუქებიცა დასევა ამ სამთხეზში ეს რომ ყველამ უწყის. გლგნის გარდაღებობა: უნდა ვაპირებო უსიტები ვი დიბს გასუქებენ და ჩვენი ხალხის ოფლით მოგებულ ფულს საკუთარი ქვეყნების ბანკებში ჩახდებენ.

მაგრამ ჩვენი გლგნის რუხის მუქი ორდია, რუხის მუ-ქივს ტრანსპორტი მღვდლები ხელი აქვს აივრება და მიმუ-ძღვლებს სადაც თვალი მიუწვდება. რა ჩნადგვება? რა რნება უკანა? სამშობლოსადმი გრძობა მას არა აქვს და რუხების გრელი და სრელი ველები «გმინების» მეტს არადგნს ამ-ლევის. წინ ვი იქნება რამე მხრავს, ან გასაქვები ან მოხა-პარი, რომ შევლით შესთქვლივს. გე არის ორ ფენსეფ დადის, თერემ, დამიჯრეთ, პირუტყვია მეთქი! ამისთანა ხალხსა, მინებ ნივთიერი ქრება რომა აქვს, ისე თუ გა-მღწივრეთ, ხელიერი განბი ხელ არ გაანიათ და, რასაკვირ-ვებია, ვაკოტეხინებობა ან რა იქნება, თქვენი ღირსი? ჩვენი გლგნის ვი სამშობლო მიწასეფ მაგრამა და მკვიდრ-ბული. მას ამ მიწასეფ სისხლიც გვერთ უღვრია და ოფლი ცა. ამიტომაცა რომ საქართველო მიწა-წყალი მისი ნამ-დვილი სისხლი და სრდია, თანაც მისი გამომკვიბი მქმე, გრდვულ გრძელ კლერტობასეფ ხელიერ-ნებდობის მალი მკვიდრად მთაუნერავს მის არსებაში. ან როგორ მიატ-ვებს ჩვენ ბარაკიან მიწასა, რომელსეფაც წევიერ მეუფეს თავისი ვალთა ახე უნდა დაუგონებო? რომელსეფაც საკუ-თარი ნიჭით შეუქმნა და მრდობს მთუყვანია რქა-წითელი-ხარის თვალა, ბუდემური, გულამი და ამილაური?

ჩვენ გლგნს, მენშევიკები თავისი ქარსნებით, თემცა მანეს მალიან დებტრად უგებენ, ადვილად ვერ წარწვ-გენ. თანაც ამ საქმეშიც, როგორც სხვა მათ ბორტე განწახ-სებში, თ, გიორგი გადამდებია წინა.

მომავალ თავისუფალ საქართველოში. თ. გიორგული, ერთხელ სახელმწიფო დამყარებია. ეს უდავია. იმი-ტომ, რომ არა მხოლოდ საქართველოსა, არამედ მოლად მხდელიც ცხოვრების ნაკადული გრდვულ სახელმწიფო-საკენ მიაქანებს.

თ. გიორგული სახელმწიფო გვერდობაში საჭირო წე-ნაწვრებას დაამყარებს. ინტერნაციონალი ნაციონალიზმის, ე. ი. ჩვენი მრწამსი, გვერდობის მიმართ მოვლედ შემდეგია: გვერდობის სხვა და სხვა დარგები ერთი მკვრეს ვი არ უნდა ვნებდენ და ანადურებდენ, არამედ უნდა ვიგებდენ. მათ მორის უნდა არსებობდეს გენიერ შეწინებობა. ე. ი., როგორც ყველგ სხვა დარგებში გრდვნილი გამომკვიბის, გვერდობის მოქმედებამაც უნდა დამყარდეს ერთხელ დისციპლინა. ხელმძღვანელი და დამუშენებელი ამ გრდ-ვნილი დისციპლინისა უნდა იყოს გრდვნილი სახელმწიფო. გვერდობის წინასწარობა დამყარებელი უნდა იყოს გრდ-ვნილი სინამდვილესეფ, რაც გრთად ერთი რეალური ფუქა-ყველი წამოწყება. ასე დარაშული და შეწყობილი გვე-რდობის მოქმედება უნდა ემსახურებოდეს ერთ უმაღ-ლეს მიზანს: გრდვნილ ინტერესს. ხოლო ამ მიზანთა და-მსახვობი და წითელმეფელი გრდვნილი სახელმწიფო. ამნარად გვერდობის წინასწარობის ფუქე და უმაღლესი მიზანი ერთი და იგივეა: გრ. ხოლო, გრ არის უდიდესი და ყველა სინამდვილეთა შემგველი და დეობით სინამდვი-ლე. სინამდვილე არა დამანგრეველი და გამანადგურებელი, არამედ გივილიზაციების შემქმნელი, გვერდობის წინსვლის და განვითარების უმაღლესი ძალა. ამნარ გვერდობის გრ-დებია: გ რ ვ ე უ ლ ი ე გ ე რ დ მ ი კ ა .

დღეს მხდელი დამპირებულობა ორი გვერდობ-ია: ნაციონალისტური და ინტერნაციონალისტური ანუ მარქსისტული. ამ ორი გვერდობის სახით იბრვების ორი ძალა: აკომუნალიზმითი და დამანგრეველი. ერთხელ სახელ-მწიფოს დამყარებით დამყარდება ნაციონალისტური გვერ-დობაც. ხოლო თუ გაიმარჯვა მარქსისტულმა გვერდობამ, მხოლოდ კვლევისტურ ულსკრულში მთაინთქმება. ჩვენ ვინაირებით პირველ დებულებას და საქართველოში ნაცი-ონალისტურ გვერდობას დავამყარებთ.

ნაციონალისტური გვერდობა უპირველეს ყოვლისა ერთხელ მიხნებს ისახავს. მენშევიკებისა ვი მარქსის იდე-ებისადმი დამბრძოლებული. ყველივე ამას სხვათა მორის შევესე. გლგნების საკით-ხი ვი იმიტომ მოვიხსენიე აქა, რათა დამემტკიცებინა მენ-შევიკების ანტიპარტიკული სულისკვეთება. პარტიული-ენის გამდიდრებას უნდა ცდილობდეს თუ გაღატაკებას?

თუ ქართველ გლგნობის მტრებს პარტიული წოდება, სწორედ ბაილიზმის კლექტივი გვიხდებოდა და გვაა!

მენშევიკები მაინც გაჭვივინ: «საქართველოში ვინაა? მემოტრე და ყველა ვანსეფი ჩემსეფი მღვდლებსა მარამ თ. გიორგისთან ანადობი უნდა ვიგონო? მის ვინაა სიტყვა და დახვდა კვად».

დღეს სიტყვა პარტიულიში სადამავალი საგნად გაი-ხადეს, როგორც უწინ ამავე სიტყვას მხოლოდ მებრუნებუ-ლი მიხნით იმავე სადამავალი საშუალებათა ხმარობდენ. დიდი ოინბალები არიან, დიდი თვალთსაქვევი ქართული პოლიტიკური პარტიები. სოგჯერ მათი ოინბალება სახის-დარბა, სოგჯერ ვი სასაცილო და ტაკი-მასხარული.

აი თვინაც მ-ნ ალექსანდრე ასათიანის უკანასკნელი ოინი ავიდოთ. ყველამ უწყის, რომ მას შემდეგ რაც იგი სა-ერთად ოინების ერთი ხვრელითგან გამომდგარი მკვრე ხვრელითგან შექმრა, ახლავარდობა მთლად ჩამოვრდა. რა ქმნას გრდვნილ-დემოკრატების ასალგანდობამ, რომე-ლი თავის თავად საუნდვო ელემენტია, ნამბოლი და თავადიეველი. უფროსეფი დავთარ დაუბნის და ხან ერთ კვირებს ეცემიან, საწყლები, ხან მედრესა. «ბევრი გაზრდ-ლის ხელშია ყმაწვილი მესწუნდებისა». — ამის მოგახსენე-დით: ასათიანს ასალგანდობა ჩამოვრდა მეთქი. მგდენ-და საწყალი ალექსანდრე. «ახლავარდობის მძღრადის საუკუნეში რაღა მე უნდა დავრჩე. ესა. ლავარდობითა?!» ეს ხომ დიდი მარცხია და მღწინადმევენი წამომავდებია-ნი!! ერთი სიტყვით ჰავინებულები ჩავარდა. «ხერხი სჯე-ბია ღონესად» იტიქრა და რთვან მასა და მისი მგვოვრებს ხვრელ სრევიბი მინანობ, მანაც ხნისკ მის-რთა.

გარემოდ მიხედ-მოიხედია; შეამჩნია, რომ ოთხივე ასალგანდობითგან ახლად გამცული და მერჩენდა. გზა ანეკლინი ალექსანდრეს შეჰკვდილდებოდა. ასალგანდობი-თგან ახლად გამცული მეთქი ამას იმიტომ მოვანსენებო, რომ ცალი ფენი და ყილი ასალგანდობითა: თამანი ყვე-ლას უკვე ორივედ დერი ჭალარა შეჰპარდათ. ადგა ეს ჩვენი ალექსანდრე და ის ვი ვეფარ განედა მათთვის ასალ-განდობა გწოდებოდა — «ვაი თუ, თავი ხელ ვავიძახარალო» — და «უფრდეს ასალგანდობა» მინათა.

ამდებენ, ალექსანდრე ასათიანი რაც მიწის შემოთა-დრი იმდენი მიწის ქველად არიო, დიდი ქვე-ქვესა და ვმძაი ვინებდა. ანა მე პირადე მას არ ვივინებ, მღვდითა-ნაც ვი არ დამინახავს. ეს ვია გას «თეთრი ვიდრეო»-ში, «წერსა» მიერ დასახულ კარკატურში ვინა. არ ვინცე მეთქი, მაგრამ მის საქმეებს და საქმეებს რომ ვუკარ-დებო, ვრწმუნებები, რომ მისი გმავობა მისი პოლიტიკისამებრ მოვლევს ვინაინია. ის რაღა გმავობა, თქვენი რისხვა მე თუ ვი მამიხე ქვეყანა მოსხევიდა და მერე ოინი მენცე გა-გამასხარავებს! ამისთანა გმავებს ჯდღესეფითგან ვრე-გებინ უვარებისობის ვაილ. მე ერთი ქართული ვიცი გასლა-ვართ, ანა ქართულის სრევიბი ვის გაუგებო? ერთი ვულ-ყვილ ხალხი ვარი. რაც გვივანია ვაქვს. ის ვანსეფ გვა-ვერბა. გული ხელსეფ ვივრავს. მაგრამ წმინდა ვიდრეო! დამლავრდს, ასათიანის გაჭირვებაში რომ ჩავარდეთ, თუ იმანედ გინიერი ვმძაივლა არ გამომივიდეს ხელითგანა, თუ ვი ამას ვიკადრებ. არა, გმავობის უნარე ვი არა ჰქონია ამ სადგომებს! აი თვინაც «ასალგანდობის საკითხი» ავი-დოთ. რა ვი ალექსანდრე ასათიანი ვინა ჩავარდა, გარემ დაავლდა მთელი თავისი ჯმული გაგანალგანდობა, ვინაითგან სინებობას წლებით ვი არა სემავს, არამედ «გეშინიევითა», მე ამ ველოდ რჩევას ვამლეგ: თავისი მკვრე ჯმული სამ სარისად გაანაიფრეთ. იმ წყურვებს, რე-ჰელით უკვე ორივედ დერი ჭალარა შერევიდა. თავის მიერ გამეღნილი სახელი დაუტოვებს: «უფრდეს ასალგანდ-ობა»; ვინც უკვე 50 წელს მიაგვირებს შეუბი, მათ «ხანში მე-ხელი ასალგანდობა» დაარქვას; ვისაც სამეფ წელიწადს გადუოჯობია მათ «ბევრი ასალგანდობა» უწოდებს. ამნა-ირად მთელი თავისი ჯმული ისე გაანალგანდობებს, რომ ვე-რდვნილის ოპერაია არ დასჭირდება. ამ სრითი ორ გრდ-ვლებს დამკურს. ცალი მსრეც ხ. კვედას უფრდ გამდაჯა-რების და გულს მოვლავს და მკვრე მსრეც მენშევიკების დებტრადობის თავისი გაანალგანდობებო «ჩინიევიკების» გრდით უფრდ გულმდგინედ ემსახურება. გამავრსაც მეტს მიხედავ. ანა ხად ასალგანდობის მუყაითობა და ხად მოსუნეველგობა?! «საერთად ოინების» ამისთანა ჯმული უფრდ შეეფრება. დრევირე არსნაოდ ისეთი ჩარსნაოდ. «რევირე მღვდლები ისეთი მრევილი».

მაგრამ ასათიანმა ერთხელ მაინც რომ შესძლეს გულ-წრეულება, გროსელ მაინც რომ სრევიბს თავი დაანებებს. თავისი ჯმული «ხელიერად გვერთა ჯმული» უწედა უწოდებს, იმიტომ, რომ ასათიანის ჯმულის ბუნება სისწრითი მო-ლოდ გს სახელწოდება გაიმარტავს.

მართლაც ხელიერად მოსუნეველნი და გვენბა ოინი უნდა იყვნენ ის პოლიტიკური გელოინი, რომელთ ცხოვრ-ების გარდაქმნათა დღევანდელ ძლიერ დუმილში ერთი ანალი სრისი გამოქმა ვერ შესძლეს. ერთი ანალი სრევა ვერა სთქვებს. ორივედ ასალგანდობა ვი მკვიდრ ოინი-ნაკიამი ვერ დარაშებს. გაიყინენ დამეველებული ასრდვნი-ბის ნინდავსეფ, თითქმის ოც და-სუთი წლის განმავლობაში ცხოვრების ბუნება ერთ წრთილსეფ მერჩებულებიყოს. საკუთარ ფესზედ ვერ დადგენ. საკუთარ გზა ვერ გაიკვი-ბეს. დასტრიალებენ თავს ამ ყალბ ოინებს, როგორც გუსი თაფლსა, ან ვისმე გასტრავენ და მხოლოდ ამითი განისა-დკრევა მათი მოღვაწეობა. დიას, «ხელიერად ბეგვრთა ჯმული», ან ნამდვილი სახელი მათი!

სწორედ მუკახსენებთ ამ წრთილს ასათიანის შესახებ კრინტის დამვრახაც ვი არ ვაპირებო. ხოლო სიტყვამ მოი-ტრანა და ამ სიტყვამ გადამიყვლია.

დიდ ბოლომს ვიხედ მკითხვების წინაშე. თავი შევა-ყინე. წერელი ჰერად გამომტყვლია. თემცა რუსთაველის ლექსი კარგად ვიცი: «გრძელი სიტყვა მოვლედ ითქმის... მაგრამ ანა რომელი რუსთაველი მე ვარ?».

სოლომონ მაჭავარიანი.

გახეთი „მთაწარი“ ვიღობა:

წლიურად	20 ფრანკი.
6 თვით	10 ფრანკი.
ცალკე ნომერი	2 ფრანკი.

ფული და წერილები უნდა გადმოგზავნოს შემდეგი მისამართით: M. Dadiani, 4, square du Trocadéro, Paris (16e)

Tél. Passy 45-17

Imp. DUPUIS, 63 bis, rue de Billancourt — Boulogne

Le Gérant: Félix KALDENBACH